

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon magyarul a kérdésekre!

Team HART werd in september 2020 opgericht en bestaat inmiddels uit twintig studenten van de universiteit van Eindhoven. Ze hebben een slim apparaat (lijkt op een mouw van een trui) ontworpen waarmee mensen elke vreemde taal kunnen voelen en begrijpen. Via deze nieuwe technologie kunnen gebruikers nu letterlijk op gevoel communiceren. En de belangrijkste is dat de mouw een uitkomst kan zijn voor mensen die doof zijn.

Vrijdag presenteerden ze de innovatieve toepassing aan een aantal medestudenten op de TU/e-campus. Maar hoe werkt deze slimme mouw precies?

De teksten, in welke taal dan ook, worden in trillingen omgezet: elke klank van het Engels heeft zijn eigen trilling. De geschreven tekst wordt eerst in het Engels vertaald, vervolgens in klanken en uiteindelijk in trillingen omgezet – vertelt teamlid Lisa Overdevest. Het apparaat moet op de arm worden gedragen. De gebruiker voelt de trillingen die woorden en zinnen vormen, via de mouw op zijn of haar arm.

Triltaal leren is niet moeilijk. Het leren van de klanken gaat heel snel: binnen tien minuten kun je tien verschillende klanken leren. Overdevest kreeg het onder de knie door een maand lang elke dag een uur te oefenen.

Maar wanneer je alle klanken uit je hoofd kent, ben je er nog niet. Sommige woorden worden anders uitgesproken dan hoe ze worden geschreven, bijvoorbeeld het Engelse woord *phone*. Het moet in je hoofd dan nog wel juist gespeld worden om te weten dat het om een telefoon gaat. Op een gegeven moment ga je dan de trillingen vanzelf onbewust interpreteren.

De mouw is vooral een uitkomst voor mensen die doof zijn, zegt Overdevest. Zij kunnen dan al voelende hun gesprekspartner verstaan, ook als diegene niet in het zicht staat. Dat is bij liplezen of gebarentaal wel noodzakelijk. Daarnaast is er volgens Overdevest nog een ander groot voordeel. Bij gebarentaal moeten twee personen de taal kennen om met elkaar te kunnen communiceren. Met de sleeve hoeft maar één persoon de taal te kennen.

Het team hoopt dat het in de nabije toekomst mogelijk wordt om gesproken taal direct om te zetten naar trillingen, zonder dat daarvoor de Engelse klanken nodig zijn. Daarvoor moet kunstmatige intelligentie in het ontwerp worden geïntegreerd, waar de studenten nu aan werken.

'Op dit moment duurt het echter nog wel lang voordat gebruikers de klanken voelen. Per woord kost het ongeveer twee seconden. We hopen dat dit binnenkort een stuk sneller kan', vertelt teamlid Robin van Hoorn.

Het studententeam wil uiteindelijk nieuwe menselijke zintuigen creëren of bestaande verbeteren. In dit geval gaat het om spraak, maar mogelijk behoren beelden of geuren in de toekomst ook tot de mogelijkheden.

Er bestaan ook andere hulpmiddelen die de communicatie van slechthorenden en doven makkelijker maken. Eèn van de recentste ontwikkelingen is de *Tolkcontact-app* waarmee u via uw smartphone of tablet een telefoongesprek kan voeren met iemand die wel kan horen: u communiceert met behulp van een tolk. De tolk zet uw gebarentaal om naar gesproken taal voor degene aan de andere kant van de verbinding.

1. Mit tudunk meg a HART nevű csapat létrejöttéről és tagjairól? (2 pont)
2. Milyen újdonságot nyújt az általuk fejlesztett okos eszköz (okos ujj), és kiknek lesz nagy segítségére? (2 pont)
3. Mi az eszköz működési elve? (2 pont)
4. Hogyan kell az eszközt használnia viselőjének? (2 pont)
5. Hogyan nyilatkozik Lisa Overdevest a 'rezgő nyelv' elsajátításával kapcsolatban és mi a saját tapasztalata? (2 pont)
6. Mi jelent nehézséget a hangok elsajátítása után? (2 pont)
7. Milyen 2 előnyét említi Overdevest az eszköz használatának? (2 pont)
8. Az eszköznek milyen hátrányát említi a csapat egyik tagja? (2 pont)
9. Hogyan működik a *Tolkcontact* applikáció? (2 pont)
10. Fogalmazza meg röviden, hogy mi az olvasott cikk célja! (2 pont)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki értelemszerűen a megadott szavakkal / szókapcsolatokkal! A megfelelő szó / szókapcsolat betűjelét írja a táblázatba a példa (0) szerint! Egy kifejezés csak egyszer használható fel. Felhívjuk figyelmét, hogy a megadott kifejezések közül kettőre nincs szükség.

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki értelemszerűen a megadott szavakkal/szókapcsolatokkal! A megfelelő szó/szókapcsolat betűjelét írja a táblázatba a példa (0) szerint! Egy kifejezés csak egyszer használható fel. Felhívjuk figyelmét, hogy a megadott kifejezések közül kettőre nincs szükség.

Boodschappen doen en0..... het milieu helpen

Veganistisch of vegetarisch gaan eten is een manier om de impact van je voeding1..... van broeikasgassen te verminderen. Het is echter niet de enige. Uit recent onderzoek blijkt dat kleinere aanpassingen ook een bijdrage kunnen2..... Ze zorgen er ook nog eens voor dat je gezonder wordt. In 2010 analyseerden de onderzoekers van Purdue de boodschappen van meer dan 57.000 Amerikaanse huishoudens. Ze ontdekten dat 71 procent daarvan hun CO₂-voetafdruk kon verlagen door drie veranderingen door te voeren.3..... voedingsmiddelen met veel calorieën en een lage voedingswaarde te vermijden, kan de totale CO₂-voetafdruk van de voedselconsumptie van Amerikaanse huishoudens met bijna tien procent worden verminderd. Producten als snoep, frisdrank en verpakte snacks4..... meer ingrediënten en zijn erg bewerkt.

Pas op dat je niet te veel koopt

Wanneer huishoudens van een of twee personen groot inslaan om geld te besparen, kan dat leiden5..... Voordat je grootverpakkingen inkoopt, moet je je afvragen of een pot pindakaas van anderhalve kilo niet bederft6..... deze op is.

Beperk kant-en-klaarmaaltijden

Een gemiddelde magnetronmaaltijd heeft misschien niet zo'n grote CO₂-voetafdruk. Uit de studie blijkt echter dat emissies aanzienlijk kunnen7..... als je ze regelmatig koopt. Een groter verkoopvolume van kant-en-klaarmaaltijden vergroot namelijk de CO₂-uitstoot ervan.

.....8..... kleine aanpassingen kunnen wel helpen

Met de bovengenoemde aanpassingen kan de uitstoot van de voedselconsumptie van huishoudens in de VS volgens de onderzoekers met meer dan een kwart worden teruggedrongen. Dat is ongeveer 36 miljoen ton, ongeveer wat 6,6 miljoen huishoudens in een jaar9..... elektriciteit verbruiken. "Gezamenlijke actie kan een10..... impact hebben," zegt Hua Cai, medeauteur van het onderzoek.

(A) tegelijkertijd	(G) ogenschijnlijk
(B) oplopen	(H) voordat
(C) nadat	(I) door
(D) tot verspilling	(J) op de uitstoot
(E) aan	(K) van
(F) leveren	(L) enorme
	(M) bevatten

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										

Íráskészség 1

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven az **egyik témáról** úgy, hogy **minden irányítási szempont**ra térjen ki! (Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre. Tartsa be a **levél formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: **170-220 szó**

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait! Jelentősen ne térjen el a megadott terjedelemtől: ne írjon se sokkal többet, se sokkal kevesebbet!

I.

Belga barátjától/barátnőjétől meghívást kapott Antwerpenbe, hogy töltsen nála a nyári szünetet, de sajnos nem tudja meglátogatni. Írjon neki levelet/e-mailt, melyben:

- Fejezze ki sajnálatát, hogy nem tud elmenni és meglátogatni;
- mondja el, mennyire örült a meghívásnak;
- magyarázza el, miért nem tud elmenni;
- mondja el, hogyan tudnának legközelebb találkozni;
- végül ígérje meg, hogy hamarosan telefonon több információval szolgál.

VAGY

II.

Magyarországon élő holland barátjának/barátnőjének írjon levelet/e-mailt a hollandiai vakációjáról, melyben

- Mondja el, hogy szerencsésen megérkezett és köszönje meg barátja jó tanácsait;
- mesélje el, milyen a szállása (a város melyik részén lakik, milyen a szobája stb.);
- mondja el milyen élményei voltak Hollandiában (nevezetességek, emberek, közlekedés stb.);
- ígérje meg, hogy meglátogatja barátja Hollandiában élő családját;
- végül köszönjön el és ígérje meg, hogy hazatérve részletesen beszámol az útról és fotókat is mutat.

Az alábbi rövid gondolatsor alapján fejtse ki véleményét **holland nyelven** indoklással együtt internetes hozzászólás formájában a leírt jelenséggel kapcsolatban!

Terjedelem: **100-130 szó**

Twee restaurants in Nederland hebben een nieuw plan om populairder te worden: zij zetten robots in als bediening. Zij zullen de mensen welkom heten en bestellingen rondbrengen, maar de gasten moeten wel een handje helpen om het eten en drinken eraf te pakken. Sommige gasten denken dat het nogal onpersoonlijk is. Zou u graag naar zo'n restaurant gaan eten?

Az egyik ismerőse a minap az alábbi cikket találta, de nem érti pontosan, így Önhöz fordul segítségért. Fordítsa le a cikket idegen nyelvet nem beszélő barátja számára **magyarra!**

Wijn, barbecue en apfelstrudel

Het land van voetbal, carnaval en eindeloze stranden met mooie mensen heeft een verborgen toeristische parel. Een wijnroute in het uiterste zuiden van Brazilië. Rio Grande do Sul is het land van de gaúchos (cowboys) en de vooral Duitse en Italiaanse immigranten. Die laatsten houden zich sinds hun komst halverwege de negentiende eeuw met wijnbouw bezig. De basaltgrond en het klimaat van koude nachten en warme dagen lenen zich daar immers perfect voor. Inmiddels winnen Braziliaanse wijnen internationale prijzen, en is Nederland de vierde exportmarkt. De Vale dos Vinhedos bij de plaats Bento Gonçalves is verreweg de belangrijkste wijnregio van het land. Het lieflijke heuvelland is onafgebroken gesierd met druivenranken. Vrijwel ieder wijnhuis heeft de deuren wijd open voor bezoekers. Je kunt er rondkijken, proeven, een korte cursus doen, geweldig eten (alles van eigen bodem) en bij sommigen ook blijven slapen. Na twee dagen gastronomisch genieten is het tijd voor wat beweging in de hogere bergen rond de stadjes Gramado en Canela. In deze Serra Gaúcha kun je heerlijk wandelen door de weelderige bossen, langs watervallen en tussen rotsformaties.

